

SCHAUER
RAILWAY::SYSTEMS HUNGARY

Utastájékoztató és diszpécser rendszerek kihívásai, megoldásai és újdonságai

KTE „IV. Vasúti Forgalmi Konferencia”
Sárközy Ferenc · Schauer Hungária Kft.
2026. 05. 27–28.

Kommunikációs szoftverek
forgalmi szemszögből

A forgalom környezete

Nem csak rendszerek – közös munkakörnyezet

A forgalmi oldalról nézve

- A diszpécser- és utastájékoztató rendszerek fontos, de kis szeletei a napi munkának.
- A fő feladat: a vonatforgalom biztonságos és hatékony lebonyolítása.
- A jó eszköz segít, nem terhel.

A fejlesztő / üzemeltető oldalról nézve

- Nekünk a munkánk ezekről az eszközökről szól.
- Több mint 25 év céges tapasztalat, jelentős 24/7 ügyeleti háttérrel.
- Közvetlen felhasználói visszajelzés alapján tudunk dolgozni

„Egymás munkakörnyezetének részei vagyunk.”

Diszpécser rendszer

Inkrementális fejlesztés

- Sokáig nem egyetlen nagy újratervezés, hanem külső és belső motivációk, kényszerek és lehetőségek egymásra épülése jellemezte a fejlesztést.
- A felhasználó a nagy ugrásból főleg a kezelői felületet látja; a rugalmasság jelentős része a háttérben keletkezett
- Az új igény pont akkor érkezett, amikor úgy tűnt: a rendszer a korábbi világot már lefedi.

A 150-es vonal nagyobb ugrás

A felhasználó leginkább a GUI-t látja – a lényegi változás nagy része a háttérben történt

A felhasználó számára látható

- megújult kezelői felület
- esztétikusabb, korszerűbb megjelenés
- áttekinthetőbb működési visszajelzések

A háttérben lényegesebb

- könnyebb beállíthatóság
- menedzsment rendszerbe illeszthetőség
- rugalmasabb hardverkezelés
- analóg csatornák jobb kihasználása / skálázhatósága
- gyorsabb reakció későbbi áramköri változásokra

Üzenet: nem újabb gombokkal kezdtük, hanem egy jobban kezelhető, rugalmasabb rendszeralappal.

„Már mindent tudott” – amit addig ismertünk

A 150-es fejlesztés után az ismert kezelési modellekre fel voltunk készülve

Állomási diszpécser

1–2 állandó kezelő
állomási hatókör

KÖFI visszavétellel

központi kezelés
helyi lehetőséggel

Havária központ

több, részben
egyenrangú helyszín

- A korábban látott üzemeltetési modellek kezelhetők voltak.
- A konfiguráció, logolás és menedzselhetőség üzemeltethetőbbé vált.
- A későbbi technológiai változásokat gyorsabban lehetett lekövetni.

Ezután érkezett az igény: több helyszín, több szerepkör, több scenárió.

Szenáriók áttekintése

1. és 2. fázis: normál üzem és két haváriahelyzet

Személyzet / kezelő	Szerepkör	Állomások / változás
1. fázis – normál	alapállapot	jelenlétes pontok + Kiskunhalas és Kelebia helyi forgalomszabályzás + 3 KÖFI körzet
1. fázis – havária 1	Kiskunhalasi KÖFI kiesik	a kezelés több helyszínrre oszlik: Délegyháza, Kunszentmiklós-Tass, Kiskőrös, Kiskunhalas, Kelebia
1. fázis – havária 2	Kiskunhalas + Kelebia helyi kiesik	Kiskunhalas és Kelebia a 150 KÖFI 3 kezelésébe kerül
2. fázis – normál	kevesebb normál helyi szerep	jelenlétes funkciók megszűnnek; Kiskunhalast a 150 KÖFI 3 veszi át; Kelebia még helyi
2. fázis – havária 1	mint 1. fázis havária 1	eltérés: Soroksári úton nincs jelenlétes funkció
2. fázis – havária 2	Kelebia helyi kiesik	mint 2. fázis normál, de Kiskunhalas hely már alaptól a 150 KÖFI 3 kezelésébe került

BuBe – 1. fázis, normál üzem

Alapállapot: jelenlétes funkciók, helyi forgalomszabályzás és KÖFI körzetek együtt

Kezelési felosztás az adott scenárióban

Állomási rövidítések: Pze=Pesterzsébet, Sút=Soroksári út, Dlg=Délegyháza, Kmt=Kunszentmiklós-Tass, Kőr=Kiskőrös, Kha=Kiskunhalas, Kel=Kelebia

Jelenlétes pontok

Soroksári út/Pesterzsébet, Délegyháza, Kunszentmiklós-Tass, Kiskőrös

Helyi forgalomszabályzás

Kiskunhalas és Kelebia állomási személyzettel

KÖFI körzetek

Három forgalmi kezelési körzet fut párhuzamosan

Már a normál állapot is több szerepkör és több kezelési körzet együttese.

■ 150 KÖFI 1

■ 150 KÖFI 2

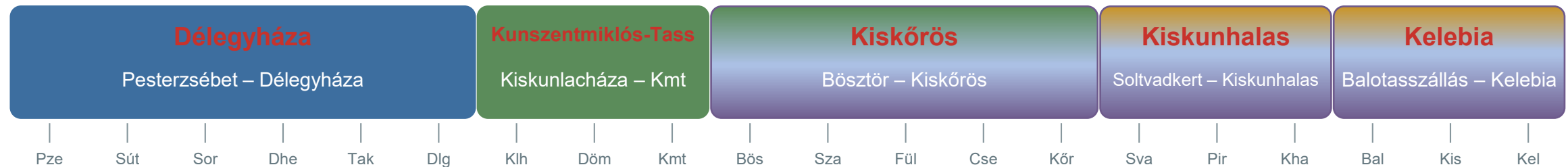
■ 150 KÖFI 3

■ helyi kezelés

BuBe – 1. fázis, havária 1

Kiesik a kiskunhalasi KÖFI: a kezelés több helyszínre oszlik

Kezelési felosztás az adott scenárióban

Állomási rövidítések: Pze=Pesterzsébet, Sút=Soroksári út, Dlg=Délegyháza, Kmt=Kunszentmiklós-Tass, Kőr=Kiskőrös, Kha=Kiskunhalas, Kel=Kelebia

Kieső elem

a kiskunhalasi KÖFI kezelése nem elérhető

Átvételi logika

több helyszín lép KÖFI szerepkörbe

Fontos részlet

Kiskunhalas állomás és Kelebia állomás is kap KÖFI feladatot

Ez már elosztott átvételi logika, nem egyszerű „A helyett B” átkapcsolás.

150 KÖFI 1

150 KÖFI 2

150 KÖFI 3

helyi kezelés

havária kezelőhely

BuBe – 1. fázis, havária 2

Kiesik Kiskunhalas és Kelebia helyi kezelése

Kezelési felosztás az adott scenárióban

Állomási rövidítések: Pze=Pesterzsébet, Sút=Soroksári út, Dlg=Délegyháza, Kmt=Kunszentmiklós-Tass, Kőr=Kiskőrös, Kha=Kiskunhalas, Kel=Kelebia

Jelenlétes pontok

változatlanul megmaradnak

Kieső helyi kezelés

Kiskunhalas és Kelebia helyi szerepe kiesik

Átvétel

mindkét állomás a 150 KÖFI 3 kezelésébe kerül

Helyi kezelési pont kiesésekor a feladat központi KÖFI kezelésbe kerül át.

150 KÖFI 1

150 KÖFI 2

150 KÖFI 3

helyi kezelés

havária kezelőhely

jelenlétes

BuBe – 2. fázis, normál üzem

Jelenlétes funkciók megszűnnek; Kiskunhalas kezelését a 150 KÖFI 3 veszi át

Kezelési felosztás az adott scenárióban

Állomási rövidítések: Pze=Pesterzsébet, Sút=Soroksári út, Dlg=Délegyháza, Kmt=Kunszentmiklós-Tass, Kőr=Kiskőrös, Kha=Kiskunhalas, Kel=Kelebia

<p>Jelenlétes funkció</p> <p>normál üzemben megszűnik a korábbi pontokon</p>	<p>Kiskunhalas</p> <p>helyi forgalomszabályzás helyett 150 KÖFI 3</p>	<p>Kelebia</p> <p>továbbra is helyi forgalomszabályzó</p>
---	--	--

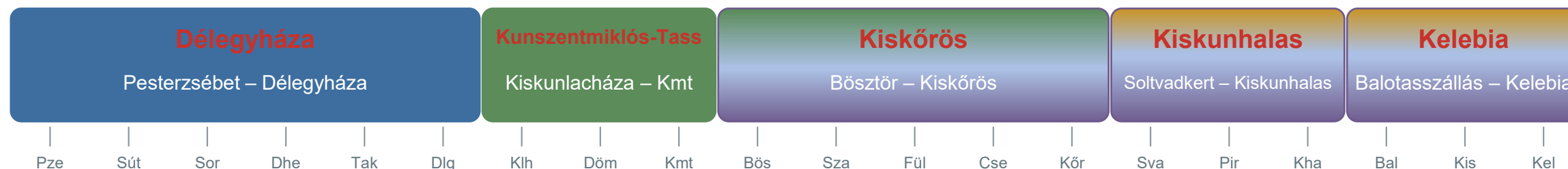
A normál üzemi szerep megszűnése nem zárja ki a havária esetén használható kezelési pontot.

■ 150 KÖFI 1
 ■ 150 KÖFI 2
 ■ 150 KÖFI 3
 ■ helyi kezelés

BuBe – 2. fázis, havária 1

Mint az 1. fázis havária 1, de Soroksári úton nincs jelenlétes funkció

Kezelési felosztás az adott szcenárióban

Állomási rövidítések: Pze=Pesterzsébet, Sút=Soroksári út, Dlg=Délegyháza, Kmt=Kunszentmiklós-Tass, Kőr=Kiskőrös, Kha=Kiskunhalas, Kel=Kelebia

Kezelési logika

meggyezik az 1. fázis havária 1-gyel

Eltérés

Soroksári úton nincs jelenlétes funkció

Átvételi pontok

Délegyháza, Kmt, Kiskőrös, Kiskunhalas, Kelebia

A havária-kezelési logika megmarad, de Soroksári út nem jelenlétes pont.

150 KÖFI 1

150 KÖFI 2

150 KÖFI 3

helyi kezelés

havária kezelőhely

BuBe – 2. fázis, havária 2

Kelebia helyi kezelésének kiesése: Kelebia is a 150 KÖFI 3-hoz kerül

Kezelési felosztás az adott szcenárióban

Állomási rövidítések: Pze=Pesterzsébet, Sút=Soroksári út, Dlg=Délegyháza, Kmt=Kunszentmiklós-Tass, Kőr=Kiskőrös, Kha=Kiskunhalas, Kel=Kelebia

Kiindulás

mint a 2. fázis normál üzem

Kieső helyi kezelés

Kelebia helyi kezelése kiesik

Átvétel

Kelebia is a 150 KÖFI 3 kezelésébe kerül

A 2. fázis normál üzeméhez képest csak Kelebia kezelési helye változik.

■ 150 KÖFI 1
 ■ 150 KÖFI 2
 ■ 150 KÖFI 3
 ■ helyi kezelés
 ■ havária kezelőhely
 ■ jelenlétes

Mit kellett itt megoldani?

Nem eszköz szerepkör földrajzi áthelyezése, hanem állapot- és szerepkörlogika

Szerepkörök szétválasztása

jelenlétes, helyi forgalomszabályzó, KÖFI kezelő, havária-kezelő, tartalék

Szenáriófüggő hozzárendelések

ugyanaz az állomás más üzemállapotban más kezelőhöz tartozhat és ugyan az eszköz mást és mást kezelhet

Áttekinthetőség

a felhasználó mindig lássa, mit kezel és mit nem

Biztonságos átvétel / visszaállítás

egyértelmű felelősségi állapotok, naplózhatóság, üzemeltethető konfiguráció

Diszpécsernél előre definiált szerepek: (fél)duplex kapcsolatok

Az utastájékoztató az egyirányú (kezelő->állomás) kapcsolatai miatt sokkal egyszerűbben tehető rugalmassá: ki és mit honnan kezel

Diszpécser oldalon

- ki kezel?
- honnan kezel?
- milyen szerepkörben?
- mi történik havária esetén?

Előre megadott konfigurációk párhuzamos életbe léptetése

Utastájékoztatásnál ez megoldott

- web alapú
- párhuzamos – kooperatív kezelés
- amely ráépül az automatizmusra

Bárhonnan kezelhető bármely helyszín és szerepkör, jogosultsági kérdés a beállítás

Utastájékoztató: egymásra épülő képességek

A 150-es vonali webPISben az eddig megismert igények már alpból a rendszer részei lettek

Van még hiányzó puzzle-elem?

Kooperatív kezelés

Azonosított beavatkozások több munkahelyes vonali kezelésben

Érkező késés

29	BIZTBER, 2026-05-26 15:41
30	BIZTBER, 2026-05-26 15:44
31	BIZTBER, 2026-05-26 15:51
32	BIZTBER, 2026-05-26 15:52
33	BIZTBER, 2026-05-26 15:56
34	BIZTBER, 2026-05-26 15:57
35	BIZTBER, 2026-05-26 15:59
36	BIZTBER, 2026-05-26 16:01

36|

Rögzítve

Csak a kijelölt állomásra

MÉGSEM MENTÉS

Induló késés

10	UTAS, 2026-05-25 14:43
11	UTAS, 2026-05-25 14:50
10	UTAS, 2026-05-25 14:56
11	UTAS, 2026-05-25 15:01
12	UTAS, 2026-05-25 15:02
13	UTAS, 2026-05-25 15:03
14	UTAS, 2026-05-25 15:04
10	UTAS, 2026-05-25 15:04

10

Rögzítve

Csak a kijelölt állomásra

MÉGSEM MENTÉS

Induló késés

20	[REDACTED], 2026-05-25 19:48
30	[REDACTED], 2026-05-25 19:55
50	[REDACTED], 2026-05-25 20:16
60	[REDACTED], 2026-05-25 20:24
90	[REDACTED], 2026-05-25 21:08
88	[REDACTED], 2026-05-25 21:08

88

Rögzítve

Csak a kijelölt állomásra

MÉGSEM MENTÉS

Miért kellett?

- 3 munkahelyes vonali kezelés
- egymás munkájába besegítés
- vonalirányítói rásegítés

Mit ad hozzá?

- azonosított módosítás
- Visszakövethetőség
- kooperatív, nem kaotikus kezelés

A webes irány egyik kulcsfunkciója

Többnapos menetrend – „Excel-mentes övezet”

Új MÁV SZK interfész: teljesebb adattartalom, több napra előre

Új MÁV SZK interfész

webPIS szerver

üzemi ellenőrzés / használat

Korábban

- kiegészítő Excel hosszú éveken át
- KÖFI szakértői adatgondozás
- jellemzően másnapi adatok 23:00 körül
- több kézi hibalehetőség

Célállapot

- minden szükséges adat interfészen
- 3–14 napra előre betölthető
- hibák javíthatók - előre
- kevesebb kézi adatkezelés

Üzenet

- nem csak technikai adatátvétel
- üzemi előrelátás és javítási ablak
- Excel helyett rendszerintegráció

A cél: a menetrendi adatgondozás kézi kiegészítéseinek kiváltása

Mi kerül be az új interfészből?

Az eddig kiegészítő Excelben kezelt adattartalmak rendszeroldali átvétele

Külföldi állomások

Szétváló / összezáró
vonatok

Tervezett buszos pótlások

Szolgáltatások

Terv szerinti vágányok

Viszonylatjelek

Többnapos teljes
menetrend

3–14 napos előretekintés

KÖFI Excel kiváltása

Miért fontos?

A szükséges kiegészítő adatok nem külön fájlban, hanem a rendszer adatfolyamában jelennek meg.

Következmény

A hibák korábban észlelhetők, javíthatók, és nem jutnak el az utasokig.

Biztosítóberendezési adatátvétel

Az utastájékoztató automatizálása felé – amit az adatból ki lehet hozni

1

Vonatpozíciók
hol jár a vonat?

2

Jelzőállapotok
ahol elérhetők

3

**Állomási vágány-
előrejelzés**
Sok helyen segít már,
de nem teljes

4

**Szig.sín meglépési
becslés**
Vágánysorrend is
adott

5

**Megállóhelyi
vágány**
Integrációs tesztek
HuR - webPIS

Alapelv

Mindig az adott biztosítóberendezési szállító által adott adatkörhöz kell alkalmazkodni, és abból kell a maximumot kihozni.

Ha megbízhatóan működik

a késés- és vágányszám-módosítás klasszikus kézi kezelési igénye kieshet.

Kezelői beavatkozás: kézi módosítás → ellenőrzés és kivételkezelés

Többsvonalas webPIS

Külön rendszerek helyett közös, több adatközpontban működő platform

Jelenleg: vonalanként külön rendszer

- 1-es vonal: saját webPIS
- 108-as vonal: saját webPIS
- 150-es vonal: saját webPIS
- redundáns esetben 3 szerver / vonal
- nem redundáns esetben 1 szerver / vonal
- külön frissítés, tesztelés, belépési pont

cél

Cél: közös webPIS platform

- több vonal és állomás egy installációban
- 9 szerver praktikusán jó kiindulásnak látszik 3 adatközpontban
- egy webes belépési pont
- valós vagy virtualizált környezetben is működhet
- erőforrás-alapú, hardverfüggetlen szemlélet

Vonalankénti rendszerekből hálózati szintű platform

Mit nyerünk a közös platformmal?

Üzemeltetés, felhasználói élmény és adatkonzisztencia egy rendszerben

Üzemeltetés

- egy rendszer frissítése
- egyszerűbb verziókezelés
- egy központi tesztrendszer
- egy oktatási rendszer
- kevesebb párhuzamos karbantartás

Felhasználói oldal

- egy webcímen az összes vonal
- azonos felület mindenhol
- horizontális feladatok egy helyen
  - különleges helyzetek kezelése
  - kijelzőfelülvizsgálat

Adatoldal

- módosított menetrend több vonalon is érvényes
- késésinformáció konzisztensen kezelhető
- kevesebb duplikált adatkezelés
- hálózati szintű szemlélet lehetősége

Ugyanaz a rendszer, ugyanaz a felület, kevesebb szigetszerű működés

Köszönöm a figyelmet!

Sárközy Ferenc · Schauer Hungária Kft.